

Bijlage 2 bij collegevoorstel Naamgeving Openbare Ruimte PEN-dorp

Naamgeving van openbare ruimte is bedoeld om te navigeren; waar woon of werk je, waar is welke winkel of school, waar is onderhoud nodig, waar moet de post of hulpdienst naar toe, via welke route?

Naamgeving is ook om te herdenken. Welke gebeurtenissen of personen hebben indruk gemaakt in hun tijd, of in het licht van latere tijden gezien. In positieve en negatieve zin.

Bijvoorbeeld een 'zeeheldenbuurt', die in het licht van de 21^e eeuw controversieel is. In een vorig tijdperk een ontdekkingsreiziger, een verhoger van welvaart van onze samenleving of de overwinnaar van een slag. Nu een koloniaal overheerser, een slavenhandelaar of wrede onderdrukker van een samenleving overzee. De commissie pleit ervoor om geschiedenis in de naamgeving niet uit te wissen of te overschrijven, maar om het te gebruiken om er een discussie over te voeren en ervan te leren.

In de 20^e eeuw hebben vrouwen gevochten voor hun rechten. Om te mogen stemmen, studeren, werken, ook als je getrouwd was. Om erkenning van en waardering voor hun prestaties. In de 21^e eeuw is er aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. De commissie adviseert het college om dit tijdperk terug te laten komen in de naamgeving.

Vrouwen met betekenis voor Alkmaar

De Commissie Naamgeving Openbare Ruimte adviseert het college om voor de naamgeving van de openbare ruimte in het voormalig PEN-dorp het thema 'Vrouwen met betekenis voor Alkmaar' vast te leggen, waarbij de uitgangspunten zijn:

- 1) bijzondere verdiensten van Alkmaarse vrouwen en
- 2) bijzondere verdiensten voor de stad Alkmaar, door vrouwen.

In het voorliggende voorstel worden de volgende voordrachten gedaan:

Grietje Speur-Paarlberg 1877 – 1954

Grietje was dienstbode en wilde iets doen aan de ondergeschiktheid van de dienstbode en het kindermeisje. In 1902 richtte ze een arbeidsbureau (voornamelijk huishoudelijk personeel) op aan het Ramen, waarbij ze vooral de belangen van de werkneemster behartigde. In 1926 legde ze ook arbeidsvoorwaarden vast in een contract. Ze was vooruitstrevend, pas in 1916 besloot de gemeenteraad een gemeentelijk arbeidsbureau op te richten.

Nelly Carels 1889 – 1943 en Antonia Frederica Bossert 1885 - 1961

De Vereniging voor Vrouwenkiesrecht (VVK) was in 1894 opgericht en kreeg in 1907 ook een Alkmaarse afdeling. Antonia Frederica Bossert en Nelly Carels waren zeer betrokken Alkmaarse bestuursleden. Geen dames uit de elite, maar een nieuwe generatie die de bestuurstaken op zich nam naast hun drukke banen. Na het bereiken van het vrouwenkiesrecht bleven de dames politiek actief, in hun strijd voor de wettelijke gelijkstelling van man en vrouw. Nelly was gemeenteraadslid van 1923 tot 1935. Nelly en Antonia liggen in één graf begraven als 'vriendinnen', wat in die tijd bijzonder was.

Joke (Johanna) Blom 1957 - 2004

Joke was onder andere betrokken bij de oprichting van het Blijf-van-m'n-Lijfhuis te Alkmaar. Ze werkte mee aan het opzetten van een elektronica-studie voor vrouwen. Als PvdA-raadslid actief in Alkmaar. In de zomer van 1995 werd Joke Blom directrice van het Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging (IIAV), dat net was gereorganiseerd en verhuisd. In korte tijd wist ze het IIAV om te vormen tot een modern kennis- en informatiecentrum en een financieel slagvaardige organisatie. Zo zag Blom al vroeg het belang van internet, waardoor het IIAV binnen het bibliotheek- en archiefwezen een voorloper werd in het online beschikbaar maken van informatiebronnen. Blom gaf haar medewerkers de ruimte om internationaal aan de weg te timmeren: het IIAV werd de spil in het internationale netwerk van vrouweninformatievoorzieningen, met twee succesvolle conferenties (Amsterdam 1998; Kampala, Oeganda 2002), Europese samenwerking (Women's Information Network Europe) en ondersteuning voor Oost-Europese landen bij het opbouwen van eigen vrouweninformatievoorzieningen. Ook zorgde ze ervoor dat het IIAV meer aandacht ging besteden aan de positie van migranten- en vluchtelingenvrouwen. Zo kwam onder haar directoraat de IIAV-leerstoel Gender en Etniciteit tot stand aan de Universiteit van Utrecht.

Verantwoording

De commissie realiseert zich dat een voordracht voor naamgeving voor de één, kan leiden tot een gevoel van afwijzing voor de ander. Er is beperkt gelegenheid om te vernoemen, en er zijn meerdere sterke vrouwen geweest die zich hebben ingezet voor gelijke rechten, inclusiviteit en diversiteit.